

Sygn. akt: I C 1698/18 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lutego 2019 r.

Sąd Rejonowy w Szczytnie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	ASR Marcin Borodziuk
Protokolant:	St. sekr. sąd. Dorota Cichorz-Dąbrowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 lutego 2019 r. w S.

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.

przeciwko J. P.

o zapłatę

I. oddała powództwo w całości;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 917 zł (dziewięćset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1698/18 upr.

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 06 lutego 2019 r.

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. wniósł o zasądzenie od pozwanej J. P. na swoją rzecz kwoty 2.681,37 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotnej stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od dnia 19 października 2018 r. do dnia zapłaty, a także o zasądzenie na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Uzasadniając swoje roszczenie strona powodowa wskazała, iż strona pozwana zawarła z powodem umowę pożyczki na okres 3 miesięcy w systemie ratalnym. Pożyczka została udzielona po złożeniu przez pozwaną wniosku o pożyczkę, zapoznaniu się przez pozwaną z treścią formularza informacyjnego, tabelą opłat, weryfikacji prawidłowości danych pozwanej, dokonaniu przelewu rejestracyjnego w wysokości 1,00 zł na konto powoda, a także po spełnieniu przez pozwaną wymagań umożliwiających udzielenie i wypłatę pożyczki. Zawarcie umowy pożyczki nastąpiło za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość (Internet, system komputerowy powoda). Powód argumentował, iż w dniu 18 lipca 2018 r. przelał na rzecz pozwanej kwotę 2.000,00 zł, natomiast całkowita kwota spłaty pożyczki wyniosła 2.681,37 zł, z terminem płatności na dzień 18 października 2018 r. Pozwana otrzymała kwotę 2.000,00 zł i zobowiązała się do uiszczenia prowizji w wysokości 681,37 zł. Pomimo działań powoda zmierzających do polubownego, pozasądowego załatwienia sporu pozwana do dnia dzisiejszego nie uregulowała kwoty dochodzonej niniejszym pozwem.

W dniu 22 listopada 2018 r. Sąd Rejonowy w Szczytnie I Wydział Cywilny wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w którym uwzględnił roszczenie powoda w całości.

W dniu 10 grudnia 2018 r. pozwana J. P. wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana nie zaprzeczyła, że wcześniej dokonała rejestracji i otrzymała pożyczkę od powoda, którą spłaciła, ale zakwestionowała istnienie kolejnej pożyczki objętej przedmiotowym roszczeniem. Pozwana podniosła, że brak jakiegokolwiek dowodu na okoliczność złożenia w dniu 18 lipca 2018 roku wniosku o pożyczkę, doręczenia jej na trwałym wzorze umowy pożyczki wraz z załącznikami. Zaprzeczyła, aby złożyła oświadczenie woli w przedmiocie zaciągnięcia zobowiązania. Zakwestionowała także wartość dowodową przedłożonych wydruków w związku z tym, że nie są one opatrzone jakimikolwiek podpisami stron i nie stanowią wymiany oświadczeń woli. Nadto podniosła szereg zarzutów, które ostatecznie nie miały wpływu na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy.

Podstawa faktyczna rozstrzygnięcia:

W dniu 13 marca 2018 r. pozwana J. P. przełała na konto powoda (...) Sp. z o.o. w S. kwotę 1,00 zł.

(dowód: potwierdzenie przelewu z dnia 13 marca 2018 r. k. 17)

Wskazany przelew został uiszczony w związku z zarejestrowaniem się przez J. P. na stronie internetowej (...) sp. z o.o. Przelew ten miał jej umożliwić zawarcie umowy pożyczki z tym podmiotem. Do samego zawarcia umowy konieczne było złożenie oddzielnego wniosku w formie elektronicznej, co łączy się z wyrażeniem przez pożyczkobiorcę zgody na warunki udzielania pożyczki, w tym treść formularza dotyczącego kredytu konsumenckiego, treść umowy pożyczki, oraz związanej z nią tabeli opłat.

(bezsporne)

W dniu 18 lipca 2018 r. powód (...) Sp. z o.o. w S. przełała na rachunek bankowy pozwanej J. P. kwotę 2000,00 zł, tytułem pożyczki o nr (...).

(dowód: potwierdzenie przelewu z dnia 18 lipca 2018 r. k. 16)

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o potwierdzenia przelewów przedłożonych przez stronę powodową, oraz bezsporne twierdzenie stron, zgodnie z którym opłata rejestracyjna uiszczona w marcu 2018 r. dotyczyła umowy pożyczki. Sporne pozostawało, czy opłata ta dotyczyła także późniejszej umowy, jaka miała zostać zawarta 18 lipca 2018 r.

Sąd nie oparł się na złożonych wraz z pozwem pozostałych dokumentach, złożonych w postaci wydruków. Jakkolwiek nie budzi wątpliwości dopuszczalność posłużenia się w procesie takim dowodem (art. 243[1] k.p.c.), Sąd uznał te dokumenty za niewystarczające do przyjęcia, że pozwana zawarła umowę pożyczki, zgodnie z twierdzeniami powoda. W tym zakresie wskazanym dokumentom należało odmówić wiarygodności, jako pochodzącym tylko od jednej ze stron, zainteresowanej w korzystnym dla siebie rozstrzygnięciu sprawy.

Wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku:

W świetle poczynionych w sprawie ustaleń, roszczenie powoda jako nieudowodnione podlegało oddaleniu w całości.

Na wstępie wskazać należy, że powód dochodził zapłaty w związku z powstałą wierzytelnością wynikającą z umowy pożyczki.

Zgodnie z przepisem art. 720 k.c., przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Umowa pożyczki jest umową konsensualną - fakt wydania przedmiotu pożyczki osobie pożyczkobiorcy dla istnienia wężła prawnego z pożyczkodawcą nie jest zdarzeniem niezbędnym. Sam obowiązek wydania przedmiotu pożyczki, jaki ciąży na pożyczkodawcy, jest konsekwencją uprzednio zawartego porozumienia w tej sprawie. Co do zasady o wykonaniu pożyczki można mówić, gdy pożyczkobiorca uzyskał własność przedmiotu pożyczki bądź gdy stworzono mu prawną możliwość wykorzystania przedmiotu pożyczki, tak jak to może czynić właściciel rzeczy. Kodeksowa definicja pożyczki wskazuje zatem, że świadczeniem dającego pożyczkę jest przeniesienie na własność biorącego pożyczkę m. in. określonej ilości pieniędzy.

Nie można jednak podzielić twierdzenia strony powodowej, że już z samego faktu zawarcia przez strony umowy w marcu 2018 r. oraz wykonanego po kilku miesiącach przelewu kwoty pieniędzy tytułem pożyczki, ma wynikać złożenie oświadczenia woli przez pożyczkobiorcę, skutkujące zaciągnięciem zobowiązania.

Jakkolwiek powód nie złożył umowy z marca 2018 r., która łączyła strony w niniejszej sprawie, bezsporne było twierdzenie, że uzyskanie kolejnych pożyczek wymagało złożenia osobnego wniosku o ich udzielenie, w postaci elektronicznej. Pozwana wyraźnie zakwestionowała fakt, by złożyła taki wniosek, a powód nie przedstawił jakichkolwiek dowodów na tę okoliczność. Zamiast tego powołał się wyłącznie na domniemanie faktyczne (art. 231 k.p.c.), które miałyby wynikać z wcześniejszego zawarcia umowy oraz wykonanego przez powoda przelewu na rzecz pozwanej. Tego rodzaju domniemanie w ocenie Sądu nie jest uprawnione, zważywszy na to że fakty w tym zakresie zostały wyraźnie zaprzeczone przez stronę pozwaną. Z faktu, że strony w przeszłości łączyła umowa pożyczki, nie można wywodzić faktu kolejnego zawarcia umowy pożyczki.

Wskazać należy, że w sprawach cywilnych rzeczą Sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy – obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (por. Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz pod red. A. Zielińskiego, Wydawnictwo C.H. Beck, wyd. 6, Warszawa 2012, s. 431).

Zgodnie z generalną dyrektywą wyrażoną w art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na tym, kto z faktu tego wywodzi skutki prawne. Na gruncie prawa procesowego odpowiednikiem art. 6 k.c. jest przepis art. 232 k.p.c., zgodnie z którym strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. W myśl przytoczonych przepisów, to na powodzie spoczywał ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie. Powód winien zatem wykazać wszystkie okoliczności stanowiące podstawę żądania pozwu, w tym fakt złożenia przez pozwaną w dniu 18 lipca 2018 r. wniosku o udzielenie pożyczki.

W ocenie Sądu powód nie sprostął określonym w powyższych przepisach wymaganiom.

Wymieniony powoływał się na fakt zawarcia umowy na skutek złożenia przez pozwaną wniosku w formie elektronicznej. Nie przedstawił jednak dokumentów, ani jakichkolwiek nośników umożliwiających dostęp do treści umowy zawartej za pomocą urządzeń komunikacji na odległość.

Jakkolwiek wydruk umowy z 18 lipca 2018 r., która zgodnie z twierdzeniami pozwu miała zostać zawarta przez pozwaną z powodem, został poświadczony za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, okoliczność ta pozwala co najwyżej na stwierdzenie, że taka umowa znajduje się w systemie informatycznym powoda. Tego rodzaju dokument, nie zawierający jakichkolwiek podpisów, bez dodatkowych dowodów nie pozwala na wykazanie złożenia opisanego w nim oświadczenia woli.

Powód przedłożył potwierdzenie przelewu z dnia 13 marca 2018 roku na kwotę 1,00 zł, stanowiącą opłatę rejestracyjną, której uiszczenie umożliwiło udzielenie i wypłatę pożyczki. Nie zostało wykazane, by ta opłata dotyczyła pożyczki

udzielonej w dniu 18 lipca 2018 r. Zwraca przy tym uwagę rozpiętość czasowa między wskazanymi datami. Potwierdzenie przelewu opłaty rejestracyjnej w kwocie 1,00 zł zostało dokonane w dniu 13 marca 2018 r., a pożyczka została udzielona w dniu 18 lipca 2018 r. Irracjonalnym działaniem pozwanej byłoby rejestrowanie się na stronie internetowej, zakładanie konta, oraz dokonanie opłaty rejestracyjnej 4 miesiące przed zaciągnięciem pożyczki.

Sam fakt przelania na konto pozwanej kwoty 2000,00 zł w dniu 18 lipca 2018 r., wobec braku dowodu złożenia wniosku o pożyczkę, nie stanowi o wykazaniu twierdzenia, że świadczenie to zostało spełnione w ramach umowy. Sama strona powodowa przyznała, że złożenie wniosku o udzielenie pożyczki było niezbędne do zawarcia kolejnej umowy, a pomimo tego zaniechała wykazania faktów w tym zakresie.

Ubocznie należy odnieść się do kwestii, czy pozwana może być uznana za wzbogaconą bez podstawy prawnej (art. 405 k.c.), skoro otrzymała od powoda przelew bankowy na kwotę 2.000 złotych.

Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą, zakaz orzekania ponad żądanie, będący przejawem zasad dyspozycyjności i kontradiktoryjności, oznacza, że o treści wyroku zarówno w sensie pozytywnym, jak i negatywnym decyduje żądanie strony. Sąd nie może zasądzać czego innego od tego, czego żądał powód, więcej niż żądał powód, ani na innej podstawie faktycznej niż wskazana przez powoda. Zakaz orzekania ponad żądanie odnosi się zatem, bądź do samego żądania, bądź do jego podstawy faktycznej. W art. 321 § 1 k.p.c. jest bowiem mowa o żądaniu w rozumieniu art. 187 § 1 k.p.c., a w myśl tego unormowania obligatoryjną treść każdego pozwu stanowi dokładnie określone żądanie oraz przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie (por. wyrok SN z dnia 25 czerwca 2015 r., V CSK 612/14, LEX nr 1771393; wyrok SN z dnia 26 stycznia 2017 r., II PK 333/15, LEX nr 2252200; wyrok SA w Białymstoku z dnia 30 sierpnia 2017 r., I ACa 185/17, LEX nr 2369670).

Inaczej rzecz ujmując, nie należy sprowadzać określonego w pozwie żądania jedynie do jego przedmiotu, lecz zważyć należy także na wskazaną w nim podstawę faktyczną tego żądania. Taka wykładnia prowadzi do wniosku, iż samo zasądzenie sumy pieniężnej, mieszczącej się wprawdzie w granicach wyznaczonych wartością przedmiotu sporu podaną przez powoda, jednakże z innej podstawy prawnej niż powoływana w treści pozwu, stanowiłoby sprzeczne z dyspozycją art. 321 k.p.c. wyrokowanie ponad żądanie.

Nie budzi wątpliwości, że zawieranie umów za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość jest dozwolone w obrocie prawnym. Nie jest ono wyłączone przez art. 29 ustawy z 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim i art. 10 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki). Jednakże strona będąca profesjonalistą, obowiązany do podwyższonej staranności w obrocie prawnym, powinna być świadoma ograniczeń dowodowych wiążących się z taką formą zawarcia umowy i uzyskać, a następnie przedstawić dowody złożenia oświadczenia woli przez pożyczkobiorcę.

Mając na uwadze powyższe, wobec braku podstaw z art. 720 k.c. oraz na zasadzie art. 6 k.c. powództwo podlegało oddaleniu.

O kosztach orzeczono na zasadzie art. 98 § 1 k.p.c. zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Pozwana poniosła koszty wynagrodzenia pełnomocnika w kwocie 900 zł, oraz opłatę od pełnomocnictwa 17 zł, wobec tego łączną kwotę w wysokości 917 zł należało zasądzić od powoda na rzecz pozwanej.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...).

S.,(...)